

Số: 04/2022/QĐST-VDS

Yên Phong, ngày 30 tháng 08 năm 2022

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
Về việc: “Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN YÊN PHONG, TỈNH BẮC NINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Ngô Xuân Hà.

Thư ký phiên họp: Ông Nguyễn Trí Tuấn - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Yên Phong, tỉnh Bắc Ninh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Yên Phong, tỉnh Bắc Ninh tham gia phiên họp: Ông Dương Minh Quang - Kiểm sát viên.

Trong ngày 30 tháng 08 năm 2022, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Yên Phong mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 52/2022/TLST-VDS ngày 27 tháng 05 năm 2022 về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” theo Quyết định mở phiên họp số: 04/2022/QĐMPH-VDS ngày 22 tháng 08 năm 2022.

1. Người yêu cầu: Bà Lưu T T, sinh năm 1955; Địa chỉ: Thôn Y L, xã Y T, huyện Y P, tỉnh Bắc Ninh (có đơn xin vắng mặt).

2. Người có quyền L và nghĩa vụ liên quan: Anh Nguyễn V L, sinh năm 1991; Trú tại: Thôn Y L, xã Y T, huyện Y P, tỉnh Bắc Ninh (vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Bà Lưu T T trình bày: Bà và ông Nguyễn V C, sinh năm 1950 kết hôn vào năm 1981. Thời gian chung sống vợ chồng bà sinh được 02 người con gồm cháu Nguyễn V Đ, sinh năm 1987 và cháu Nguyễn V L, sinh năm 1991. Cháu L là con thứ hai của vợ chồng bà. Từ khi sinh ra, cháu L có biểu hiện không bình thường, nhận thức và hiểu biết xã hội xung quanh hạn chế.

Hiện nay trong cuộc sống hàng ngày, cháu L không làm được bất kỳ công việc gì, không đi lại được vì hai chân của cháu bị run, mọi vệ sinh cá nhân, ăn uống đều phải có người phục vụ, chăm sóc. Cháu L không nói được, không giao tiếp được với mọi người, không nhận thức được sự việc xung quanh. Cháu L có

giấy xác nhận khuyết tật vận động đặc biệt nặng, hàng tháng được hưởng chế độ trợ cấp của Nhà nước. Quá trình chung sống thì bà biết là về mặt trí tuệ cháu L không bình thường. Hiện tại cháu L không làm ăn được gì, chỉ ở nhà. Việc vệ sinh hàng ngày không tự giác làm được, giao tiếp cũng hạn chế, không biểu lộ và không chủ động được ý chí muốn làm gì hoặc làm như thế nào. Tiền sử họ hàng bên nội, bên ngoại trong phạm vi đời của gia đình bà không có ai bị bệnh tâm thần. Nay bà yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Nguyễn V L là người mất năng lực hành vi dân sự và cử anh Nguyễn Văn Đức, sinh năm 1987 (anh trai của cháu L) là người đại diện theo pháp luật.

Quá trình giải quyết việc dân sự, Tòa án đã tiến hành lấy lời khai của anh Nguyễn V Đ, sinh năm 1987 (là con trai bà T), chị Nguyễn T P, sinh năm 1991 (là con dâu bà T) hiện cùng sinh sống với bà Lưu T T. Anh Đức và chị Phượng có cùng ý kiến và quan điểm với bà T về nội dung vụ việc cũng như yêu cầu của bà T. Ngoài ra Tòa án cũng đã lấy lời khai của hàng xóm gia đình bà T, hỏi ý kiến của trưởng thôn Y L, ý kiến Trạm y tế xã Y T và ý kiến của chính quyền địa phương đều xác nhận và có cùng ý kiến với bà Lưu T T về tình trạng bệnh tật của cháu Nguyễn V L như trình bày ở trên.

Ngày 06/06/2022, Tòa án nhân dân huyện Yên Phong đã ra Quyết định trưng cầu giám định Viện pháp y tâm thần Trung ương để tiến hành việc giám định pháp y tâm thần đối với anh Nguyễn V L. Nội dung đề nghị giám định để kết luận xem khả năng nhận thức và điều khiển hành vi của anh Nguyễn V L ở tình trạng nào: *“mất khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi hay có khó khăn (hạn chế) trong nhận thức và điều khiển hành vi”*. Đến ngày 05/08/2022, Viện pháp y tâm thần Trung ương có kết luận giám định gửi TAND huyện Yên Phong.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Yên Phong phát biểu: Chủ tọa phiên họp, Thư ký chấp hành đúng thủ tục tố tụng. Các đương sự chấp hành đầy đủ quyền và nghĩa vụ theo quy định của Bộ luật tố tụng dân sự.

Về nội dung, đề nghị Tòa án áp dụng:

- Điều 369, Điều 370, Điều 376, Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015;
- Khoản 1, Điều 22 của Bộ luật dân sự năm 2015;

Chấp nhận yêu cầu của bà Lưu T T về việc yêu cầu tuyên bố Anh Nguyễn V L, sinh năm 1991 mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp và căn cứ vào kết quả tranh luận tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Yên Phong nhận định:

- 1. Về thẩm quyền giải quyết của Tòa án:*

Yêu cầu về việc “*Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” là loại việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án, quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự cư trú tại huyện Yên Phong nên căn cứ khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự yêu cầu trên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Yên Phong, tỉnh Bắc Ninh.

2. Về yêu cầu của đương sự:

Đối với yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Nguyễn V L là người mất năng lực hành vi dân sự của bà Lưu T T. Quá trình giải quyết việc dân sự, Tòa án nhân dân huyện Yên Phong đã ban hành Quyết định trưng cầu giám định. Căn cứ Kết luận giám định pháp y tâm thần số 189/KLGĐ ngày 05/08/2022 của Viện pháp y tâm thần Trung ương đối với Anh Nguyễn V L, sinh năm 1991; Địa chỉ: Thôn Y L, xã Y T, huyện Y P, tỉnh Bắc Ninh. Sau khi tiến hành giám định đã kết luận như sau: “*Tại thời điểm giám định đối tượng Nguyễn V L bị bệnh Châm phát triển tâm thần nặng. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F72. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi*”.

Tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015 quy định về mất năng lực hành vi dân sự: “*1. Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi của mình thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần...*”.

Như vậy, yêu cầu của bà Lưu T T về việc yêu cầu tuyên bố con trai của bà là anh Nguyễn V L, sinh năm 1972 mất năng lực hành vi dân sự là có cơ sở chấp nhận. Từ đó chấp nhận việc cử anh Nguyễn V Đ, sinh năm 1987; Trú tại: Thôn Y L, xã Y T, huyện Y P, tỉnh Bắc Ninh (anh trai của Nguyễn V L) là người đại diện theo pháp luật cho Nguyễn V L.

3. Về lệ phí: Bà Lưu T T - người yêu cầu Tòa án giải quyết việc dân sự là người cao tuổi nên không phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

4. Về quyền kháng cáo: Đương sự có quyền kháng cáo theo quy định của pháp luật.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Áp dụng:

- Khoản 1 Điều 27; khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 149, Điều 367, Điều 369, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376, Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự;

- Khoản 1, Điều 22 của Bộ luật dân sự năm 2015;

- Điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Lưu T T.

- Tuyên bố: Anh Nguyễn V L, sinh năm 1991; Trú tại: Thôn Y L, xã Y T, huyện Y P, tỉnh Bắc Ninh mất năng lực hành vi dân sự.

- Anh Nguyễn V Đ, sinh năm 1987; Trú tại: Thôn Y L, xã Y T, huyện Y P, tỉnh Bắc Ninh (anh trai của Nguyễn V L) là người đại diện theo pháp luật cho anh Nguyễn V L.

- Giao dịch dân sự của người mất năng lực hành vi dân sự do người đại diện theo pháp luật xác lập, thực hiện.

2. *Về lệ phí:* Bà Lưu T T không phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự. Hoàn trả bà Lưu T T số tiền 300.000 đồng (ba trăm nghìn đồng) đã nộp theo biên lai thu số AA/2021/0004347 ngày 27/05/2022 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Yên Phong, tỉnh Bắc Ninh.

3. *Về quyền kháng cáo, kháng nghị:* Người yêu cầu vắng mặt có quyền kháng cáo quyết định trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định; Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định; người có quyền L, nghĩa vụ liên quan vắng mặt có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết để yêu cầu Tòa án nhân dân tỉnh Bắc Ninh xem xét phúc thẩm./..

Nơi nhận:

- Các đương sự;
- TAND tỉnh Bắc Ninh;
- VKSND huyện, tỉnh;
- Chi cục THADS huyện Yên Phong;
- Lưu Hồ sơ, VP.

THẨM PHÁN

Ngô Xuân Hà

